

Bilans OSK. Pasywa

Majątek zawsze musi mieć źródło pochodzenia, będące tym samym źródłem finansowania aktywów, które określa się mianem pasywów. Pasywa wskazują, skąd (od kogo) pochodzi określony majątek i kto ma prawo własności dysponowania nim.

Paweł Żuraw

W kwietniowym numerze „Szkoły Jazdy” przedstawiłem zagadnienie aktywów, które znajdują się na wyposażeniu wszystkich przedsiębiorstw, niezależnie od branży i wielkości. Niekiedy zamiennie stosujemy inną nazwę, np. majątek, który zawsze musi mieć źródło pochodzenia, będące tym samym źródłem finansowania aktywów, które określa się mianem pasywów. Pasywa wskazują, skąd (od kogo) pochodzi określony majątek i kto ma prawo własności dysponowania nim. Biorąc pod uwagę prawo własności, pasywa dzielimy na:

- kapitały (fundusze) własne, określane również pasywami własnymi

- zobowiązania i rezerwy na zobowiązania, zwane kapitałami (funduszami) obcymi. Kapitały (fundusze) podstawowe stanowią równowartość wniesionych przez właściciela (właścicieli) jednostki środków pieniężnych, a także wniesione wkłady rzeczowe (określane jako tzw. aporty).

Pozostałe kapitały (fundusze), tzw. kapitały (fundusze) samofinansowania, tworzone są z wygosparowanego w toku działalności zysku, z dopłat właścicieli, wspólników lub innych źródeł (co raczej sprawdza się w przypadku dużych przedsiębiorstw, korporacji).

Zysk (strata) z lat ubiegłych to kwota niepodzielonego zysku z lat ubiegłych lub niepokryta strata bilansowa.

Zysk (strata) netto to wyrażony w mierniku pieniężnym wynik finansowy, czyli efekt działalności jednostki gospodarczej, osiągnięty za dany okres.

Wynik finansowy może być: dodatni – wówczas określa się go mianem zysku netto – zysk ten powiększa kapitał własny; ujemny – wówczas określa się go mianem straty netto – strata ta pomniejsza kapitał własny.

Z kolei użycie określeń „kapitał” lub „fundusz” zależy od formy organizacyjno-prawnej

Zysk (strata) netto to wyrażony w mierniku pieniężnym wynik finansowy, czyli efekt działalności jednostki gospodarczej, osiągnięty za dany okres.

przedsiębiorstwa. W spółkach handlowych, osobowych i w przedsiębiorstwach prywatnych stosowane jest pojęcie „kapitał”, natomiast w przedsiębiorstwach państwowych i spółdzielniach stosuje się pojęcie „fundusz”. To wszystko pokazuje, że bilans jest narzędziem bardzo uniwersalnym, który można zastosować niemalże w każdej firmie.

Przedstawiony bilans jest przykładowym, bardzo uproszczonym zestawieniem hipotetycznego majątku OSK. Aktywa zostały zestawione z pasywami. Istota bilansu jest taka, aby w końcowym rozrachunku aktywa były równe pasywom, bowiem cały posiadany przez nas majątek musi mieć pokrycie w kapitale własnym i obcym. Wynika to z tzw. zasady równowagi bilansowej.

Oczywiście chciałoby się powiedzieć i mieć życzenie, aby OSK posiadał takie dane, jak przedstawiony bilans (choć dane są bardzo umiarkowane, wręcz asekuracyjne). Nas, przedsiębiorców, powinna interesować przede wszystkim pozycja „Wynik finansowy – zysk netto”. Zysk jest konkretnym efektem naszej działalności. Pokazuje, że zarabiamy pieniądze. Przecież takie jest zamierzenie prowadzenia działalności gospodarczej.

Celem ostatnich dwóch artykułów było przedstawienie językiem ekonomicznym (przynajmniej, że troszeczkę skomplikowanym, ale inaczej po prostu się nie da) tego, z czym tak naprawdę mamy do czynienia na co dzień. Ekonomia to system naczyń połączonych. Jest to efekt praw, które rządzą każdą, nawet najmniejszą jednostką gospodarczą. Warto mieć tego świadomość, aby powoli, lecz sukcesywnie, realizować zamierzenia biznesowe. Przedstawiona wiedza to jedynie kropla w morzu ekonomicznej wiedzy. Zainteresowanych od-

KAPITAŁY (FUNDUSZE)	
WŁASNE	OBCE = ZOBOWIĄZANIA I REZERWY
stanowią równowartość: – środków, które są wniesione przez założyciela (właściciela) w momencie założenia firmy – środków wygosparowanych przez jednostkę w toku jej działalności	zwane kapitałami obcymi, stanowią wynikający z przeszłych zdarzeń obowiązek wykonania świadczeń o wiarygodnie określonej wartości, które spowodują wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów jednostki (np. zadłużenie jednostki wobec banku z tytułu zaciągniętego kredytu bankowego, które kredytobiorca zobowiązany jest spłacić)

UPROSZCZONY SCHEMAT KLASYFIKACJI KAPITAŁÓW (FUNDUSZY) WŁASNYCH	
KAPITAŁ (FUNDUSZ) WŁASNY	KAPITAŁ (FUNDUSZ) ZAŁOŻYCIELSKI
	KAPITAŁ (FUNDUSZ) ZAŁOŻYCIELSKI
	ZYSK (STRATA) Z LAT UBIEGŁYCH
	ZYSK (STRATA) NETTO • zysk netto (wielkość dodatnia) • strata netto (wielkość ujemna)

syłam do specjalistycznych poradników, których na rynku wydawniczym jest bardzo dużo. Życzę wszystkim czytelnikom, żeby ta wiedza

była inspiracją do codziennej pracy, przynosząc konkretne materialne owoce w postaci dodatnich wyników finansowych. ■

PRZYKŁADOWY, UPROSZCZONY BILANS SPORZĄDZONY NA DZIEŃ 31.12.2014 R. (CZYLI ZA 2014 R.)

Lp.	AKTYWA	SUMA	Lp.	PASYWA	SUMA
A.	AKTYWA TRWAŁE	102.780,00	A.	KAPITAŁY WŁASNE	107.005,00
1.	Wartości niematerialne i prawne – licencje na oprogramowania komputerowe – posiadane przez firmę patenty	4.300,00	1.	Kapitał zakładowy	72.885,00
2.	Środki trwałe – samochody szkoleniowe – garaże – lokal biurowy	93.000,00	2.	Wynik finansowy – zysk netto	34.120,00
3.	Inwestycje długoterminowe – lokaty bankowe trzyletnie	5.480,00			
B.	AKTYWA OBROTOWE	26.565,00	B.	KAPITAŁY OBCE – ZOBOWIĄZANIA	22.340,00
1.	Należności z tytułu dostaw i usług (od odbiorców – kursantów)	7.300,00	1.	Kredyty bankowe	12.300,00
2.	Krótkoterminowe aktywa finansowe	19.265,00	2.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług (wobec dostawców)	8.620,00
a)	Środki pieniężne w kasie	1.820,00	3.	Zobowiązania z tytułu podatków (publicznoprawne)	1.420,00
b)	Środki pieniężne na rachunku bankowym	17.445,00			
	SUMA BILANSOWA AKTYWÓW (A+B)	129.345,00		SUMA BILANSOWA PASYWÓW (A+B)	129.345,00